

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **V. K.**
bytem H. 5, B., adresa pro doručování: H. 50, B.

proti
žalovanému: **Magistrát města Brna**
sídlem Dominikánské nám. 2, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.2.2017, sp.zn. OUSR/MMB/0007451/2017, č.j. MMB/0007451/2017,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.2.2017, sp.zn. OUSR/MMB/00007451/2017, č.j. MMB/00007451/2017, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno – Líšeň ze dne 7.12.2016, č.j. MCLISEN 12173/2016/2600/DRY. Tímto rozhodnutím byl žalobce shledán vinným z přestupku proti stavebnímu řádu podle § 178 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), a byla mu uložena pokuta 45 000 Kč za to, že úmyslně v přesně nezjištěné době měsíců leden – duben 2016 při ulici x na pozemcích parc. č. x a x k.ú. x pokračoval ve stavebních pracích spočívajících v dokončení výztuže stropu nad 3. NP, částečné betonáži stropu nad 3. NP, výstavbě okenních překladů v 3. NP a nad okny na severní a jižní fasádě, ač mu takové stavební práce byly zakázány rozhodnutím stavebního úřadu č.j. MCLISEN 05472/2013/2700/MAL, které mu bylo doručeno prostřednictvím advokáta Mgr. Vítězslava Musila dne 17.6.2013. Žalobce tak porušil § 134 odst. 4 stavebního zákona, neboť neuposlechl rozhodnutí k zastavení stavebních prací na stavbě.

II. Obsah žaloby

2. Podle žalobce je třeba věc posuzovat jako celek. Žalobce má za to, že stavební povolení na stavbu hotelu Iris nabylo právní moci odpadnutím překážky, která jeho nabytí bránila (zpětvzetím odvolání proti stavebnímu povolení). Stavební úřad pochybil, pokud rozhodnutí neopatrili doložkou právní moci a neověřili dokumentaci skutečného provedení stavby. Žalobce dále uváděl, že je stavebním úřadem šikanován, a žádal soud, aby si vyžádal stavební dokumentaci skutečného provedení stavby z roku 2011, z níž má vyplynout, že se ničeho nedopustil, neboť „bylo-li mu něco nařízeno, nemůže za to být trestán“.
3. Žalobce nesouhlasí s tvrzením obsaženým v napadeném rozhodnutí, že si požádal o dodatečné povolení stavby. Žalobce o dodatečné povolení stavby nikdy nežádal.
4. Podle žalobce veškeré práce, které na stavbě hotelu vykonává, jsou pracemi zabezpečovacími (nikoli stavebními). Pokud by tyto práce neučinil, hrozila by havárie. Žalobce tak postupuje v intencích posudků vypracovaných SARON KAT s.r.o. a Ing. P. a jedná v krajní nouzi. Vzhledem k tomu, že hrozí uvolnění věncových tvarovek a jejich zřícení na chodník, je dobetonování stropu nezbytnou zabezpečovací prací.
5. Žalobce rovněž poukazuje na rozhodnutí o zastavení řízení o přestupku ze dne 26.6.2014, v němž je konstatováno, že „dostavba hotelu jsou zabezpečovací práce“. Pokud jde o skutek spočívající ve „výstavbě okenních překladů ve 3.NP a nad okny na severní a jižní fasádě“, tak ten byl podle žalobce promlčen, neboť k němu došlo již 1.2.2016 (to dokládá

fotodokumentace obsažená ve správním spisu). Uloženou pokutu žalobce považuje za nepřiměřeně vysokou a pro něho likvidační.

6. Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil. Na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření se žalobou nesouhlasí, navrhuje ji zamítnout jako nedůvodnou a na svém procesním stanovisku setrval během celého řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

8. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
9. Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.); vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
10. Žalobce předně namítá, že mu na stavbu hotelu bylo vydáno stavební povolení, které nabylo právní moci.
11. V daném případě je však přezkoumáváno rozhodnutí o uložení pokuty podle § 178 odst. 2 písm. j) stavebního zákona, tj. za to, že žalobce v rozporu s § 134 odst. 4 stavebního zákona neuposlechl rozhodnutí k zastavení prací na stavbě, a nikoli rozhodnutí o nařízení zastavení prací na stavbě. V tomto řízení tedy není rozhodné, zda žalobce na stavbu měl nebo neměl vydáno stavební povolení a zda toto stavební povolení nabylo právní moci. To by soud mohl posuzovat v řízení o žalobě proti rozhodnutí, jímž došlo k nařízení zastavení prací na stavbě. Právě pro vydání tohoto rozhodnutí je totiž podstatné, zda žalobce provádí stavbu v rozporu se stavebním povolením (nebo jiným opatřením stavebního úřadu) nebo dokonce bez něho. Nyní je však předmětem soudního přezkumu rozhodnutí jiné (o pokutě za přestupek) a soud je tak oprávněn posuzovat toliko to, zda stavební úřad žalobci rozhodnutí o nařízení zastavení prací na stavbě doručil a zda žalobce ve výstavbě přesto pokračoval. Nic z toho přitom žalobce v žalobě nezpochybnil.
12. Namítá-li žalobce, že žádost o dodatečné povolení stavby nikdy nepodal, jedná se rovněž o námitku, která zcela mívá předmět tohoto řízení, a proto se jí soud nezabýval.
13. To samé je pak třeba uvést i ve vztahu k dokumentaci skutečného provedení stavby z roku 2011, neboť ta není pro posouzení napadeného rozhodnutí potřebná a nebylo tak třeba si ji opatřovat. Soud totiž není oprávněn v daném řízení o žalobě přezkoumávat jiná rozhodnutí, než ta, která jsou předmětem žaloby (tj. rozhodnutí o přestupku). Současně soud není v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí oprávněn ukládat stavebnímu úřadu povinnost žalobci tuto dokumentaci vydat.
14. Rovněž je zcela nepřipadný odkaz žalobce na znalecký posudek Ing. P., neboť se jedná o posudek z roku 1995. Ať už by v něm bylo ve vztahu k žalobcově stavbě uvedeno cokoli,

nelze to automaticky vztáhnout na stav po více než dvaceti letech. Navíc žádný názor ve znaleckém posudku nemůže „přebít“ pro žalobce závazné rozhodnutí orgánu veřejné správy (stavebního úřadu). Jinak řečeno, bylo-li žalobci rozhodnutím stavebního úřadu pravomocně zakázáno stavět, měl se tomuto rozhodnutí podrobit bez ohledu na jakýkoli znalecký posudek. Argumentaci znaleckým posudkem mohl žalobce použít v řízení o odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu, kterým mu bylo zakázáno stavět, případně v následném řízení soudním. To samé je pak třeba uvést i ve vztahu k doporučení Ing. P. z února 2013, k posudku SARON KAT s.r.o. z dubna 2013. I tato znalecká vyjádření časově nesouvisejí s činností žalobce, za níž je sankcionován, neboť jsou o cca tři roky starší.

15. Soud nesouhlasí se žalobcem ani v tom, že by jeho postup byl postupem v krajní nouzi. Žádné bezprostřední ohrožení zdraví či životů, které by žalobce tímto postupem musel řešit, žalobce nedokládá.
16. Krajní nouze ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, je definována jako jednání, jímž někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Shodně je krajní nouze definována i v § 24 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „nový přestupkový zákon“).
17. Žalobce podle názoru soudu svým jednáním nenaplnil znaky krajní nouze, neboť nebezpečí nepochybně bylo možno odvrátit jinak – je zřejmé, že od zastavení stavebních prací žalobce plynule pokračoval v provádění dalších stavebních prací *per partes*, čímž dosáhl vybudování 3. a 4. NP. Institutu krajní nouze nelze zneužívat pro legalizaci dlouhodobého udržování protiprávního stavu – to je v příkrém rozporu se smyslem okolnosti vylučující protiprávnost přestupkového jednání.
18. Pokud se žalobce dovolává sdělení v posudku SARON KAT s.r.o. z dubna 2013, podle něhož hrozí uvolnění věncových tvarovek a jejich zřícení na chodník, je třeba předně vyjít z toho, že tento posudek o tři roky předchází žalobcově stavební činnosti. Navíc je nutné souhlasit se žalovaným, že znalec ve vztahu k uvolněným věncovým tvarovkám stanovil požadavek jejich neprodleného odstranění (str. 4 posudku). Navíc se tento požadavek znalce týká věncových tvarovek ve 2. NP, zatímco žalobcova stavební činnost se vztahuje k věncovým tvarovkám, které se nacházejí ve 3. NP, ve vztahu k nimž znalec žádné doporučení neuvádí. Zdejší soud se tak ztotožňuje se žalovaným, že dobetonování stropu, za což byl žalobce napadeným rozhodnutím sankcionován, rozhodně není opatřením k odstranění uvolněných věncových tvarovek, jejichž zřícení přímo hrozí. Činnost žalobce tedy nebyla jednáním v krajní nouzi ani zabezpečovacími pracemi.
19. Nelze rovněž přehlédnout, že nutné zabezpečovací práce nařizuje stavební úřad (§ 135 odst. 2 stavebního zákona). V daném případě stavební úřad žalobci nenařídil provést práce, za něž je nyní trestán, jako zabezpečovací práce a žalobce ani provedení takových prací stavebnímu úřadu neoznámil.

20. Dovolává-li se žalobce rozhodnutí stavebního úřadu o zastavení řízení o přestupku ze dne 26.6.2014, tak ani to jeho stavební činnost nemůže jakkoli ospravedlnit. Stavební úřad v citovaném rozhodnutí dospěl k názoru, že žalobcova činnost spočívající ve vyzdívání obvodového zdiva 4. NP v květnu a červnu 2013 byl postup v souladu s odborným doporučením Ing. P. ze dne 25.2.2013. Stavební úřad zde poukázal na časovou souvislost mezi doporučením Ing. P. a prováděním prací. Právě ta v případě nyní posuzovaném chybí. Žalobce totiž prováděl práce v první polovině roku 2016 a nemůže se tak dovolávat stanovisek vydaných v roce 2013. Navíc v případě právě posuzovaném byla jakákoli stavební činnost žalobci pravomocně zakázána rozhodnutím ze dne 17.6.2013. Existence tohoto rozhodnutí v době provádění stavebních prací je přitom druhou odlišností od případu řešeného stavebním úřadem v roce 2014.
21. Žalobce dále namítá „promlčení části skutku“, která spočívá ve „výstavbě okenních překladů ve 3. NP a nad okny na severní a jižní fasádě“, neboť k tomuto jednání došlo již dne 1.2.2016 (to má dokládat fotodokumentace obsažená ve správním spisu).
22. V daném případě byl žalobce potrestán za to, že v období měsíců leden – duben 2016 při ulici x na pozemcích parc. č. x a x k.ú. x pokračoval ve stavebních pracích spočívajících v dokončení výztuže stropu nad 3. NP, částečné betonáži stropu nad 3. NP, výstavbě okenních překladů v 3. NP a nad okny na severní a jižní fasádě, ač mu takové stavební práce byly zakázány rozhodnutím stavebního úřadu. Přestupek, za nějž byl žalobce trestán, tedy zahrnoval jak období, tak jednání, k nimž žalobce namítá, že za ně nemohl být postižen.
23. Podle § 7 odst. 1 zákona o přestupcích se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější.
24. Podle § 20 zákona o přestupcích nelze přestupek projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie (odst. 1). Běh lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 se přerušuje zahájením řízení o přestupku, jakož i vydáním rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu o uložení pokuty, přerušuje se běh lhůty jeho doručením (odst. 2). Přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 začíná běh nové lhůty pro projednání přestupku; přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání dva roky (odst. 3).
25. Sankcionovaného jednání, k němuž se vztahuje žalobcova námitka, se měl žalobce dopustit dne 1.2.2016 (resp. dne 18.1.2016 podle data na fotografiích). Správní řízení o přestupku žalobce bylo zahájeno dne 2.5.2016, kdy bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení řízení. Tím došlo k přerušení jednoleté lhůty k rozhodnutí a začal běh nové jednoleté lhůty. Pokud bylo vydáno rozhodnutí o přestupku dne 7.12.2016 a toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 17.2.2017 (kdy bylo zamítnuto odvolání žalobce proti tomuto přestupku), stalo se tak ve lhůtě pro projednání přestupku, neboť ta by uplynula až dne 2.5.2017, resp. dne 7.12.2017, neboť vydáním rozhodnutí o přestupku (dne 7.12.2016) došlo k dalšímu

přerušení lhůty k projednání přestupku a začala běžet nová jednoletá lhůta. Ani tato námitka tak nebyla shledána důvodnou.

26. Soud současně nepřehlédl, že dne 1.7.2017 nabyl účinnosti nový přestupkový zákon. Podle § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Nový přestupkový zákon tedy na posouzení zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt v nyní posuzované věci nic nemění.
27. Namítá-li žalobce, že je stavebním úřadem dlouhodobě šikanován, nemůže se s ním soud ztotožnit, neboť nic ze spisu o žádné šikaně nevypovídá.
28. Zdejší soud pouze dodává, že rozumí žalobcově obavě o jeho majetek a chápe snahu o dokončení stavby. Žalobce tak ale nemůže činit v rozporu s pravomocnými rozhodnutími správních orgánů. Soudu nyní nepřísluší posuzovat řízení a postupy, která žalovaný vedl a uskutečňoval v minulosti. Jestliže měl žalobce za to, že žalovaný v minulosti postupoval v rozporu se zákonem, nic mu nebránilo, aby se na soud obrátil již tehdy.
29. Žalobce dále namítal, že mu byla uložena pokuta nepřiměřeně vysoká, která je pro něho likvidační.
30. Ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – zákonnosti trestu a individualizace trestu. Tyto principy platí i pro ukládání pokuty za správní delikt. Oba základní principy jsou pod soudní kontrolou v řízení podle § 65 a násl. s.ř.s. Individualizace trestu v případě ukládání pokuty znamená srozumitelně (především samotnému delikventovi) vysvětlit, co konkrétně vzal správní orgán za základ svých úvah, jež jsou založeny především na specifických okolnostech posuzované věci, a jakými úvahami byl veden, když z tohoto základu dospěl ke konkrétní výši pokuty; musí být tedy jasné, co bylo základem pro výpočet pokuty a jaké úvahy správního orgánu delikventovi oproti tomuto základu přitížily a jaké mu naopak ulehčily, o co konkrétně se tyto úvahy opírají a jak konkrétně se ve výši pokuty kvalitativně i kvantitativně projeví.
31. V daném případě byla žalobci uložena pokuta ve výši 45 000 Kč, přičemž podle § 178 odst. 3 písm. d) stavebního zákona mohla být žalobci uložena pokuta až 200 000 Kč. Stavební úřad k výši pokuty uvedl, že žalobce stavební zákon porušil vědomě a úmyslně, navíc na stavbě velkých rozměrů, která je celá vybudována bez stavebního povolení a která značným způsobem ohrožuje a omezuje okolo bydlící sousedy. Jednalo se také o porušení opakované, přičemž předchozí pokuta žalobce od pokračování ve stavbě neodradila. Poukázal též na to, že žalobci byla poskytnuta možnost k doložení jeho majetkových poměrů, to však žalobce neučinil. Závěrem uvedl, že uložená pokuta nemůže být obecně likvidační a odkázal k tomu na nález Ústavního soudu sp.zn. Pl.ÚS 14/09. Žalovaný

popsané posouzení považoval za správné a zákonné. Zdůraznil, že žalobce ani v podaném odvolání neuvedl ke svým majetkovým poměrům žádné údaje.

32. Žalobce nepřiměřenou výši pokuty dovozuje ze svých majetkových poměrů (uvádí, že nepracuje, že jeho manželka má příjem jen cca 10 tisíc Kč měsíčně a že se společně starají o syna).
33. Likvidační pokutou je taková pokuta, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty, a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20.4.2010, č.j. 1 As 9/2008-133).
34. Byť je soudu z úřední činnosti známo, že finanční situace žalobce a jeho rodiny zjevně není zcela uspokojivá, nelze přehlédnout, že žalobce dlouhodobě pokračuje ve výstavbě hotelu a vynakládá na to jistě nemalé částky. V daném případě stavební úřad výši pokuty odůvodnil a vyjádřil se i k tomu, proč ji za likvidační nepovažuje. Žalobce navíc během správního řízení k majetkové situaci nic neuváděl ani nedokládá; a to ani v odvolacím řízení, tedy v době, kdy znal výši uložené pokuty i názor stavebního úřadu na to, že není likvidační. Za této situace soud souhlasí se žalovaným, že uložená pokuta není likvidační ani zjevně nepřiměřená. Byť se jedná o pokutu uloženou ve výši téměř 25 % maximální možné výše (nikoli tedy při spodní hranici), reflektuje hodnotu a velikost stavby i opakované trestání žalobce za pokračování s výstavbou (žalobce byl za pokračování s výstavbou potrestán již rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 19.2.2016, č.j. MCLISEN 00112/2016/2600/DRY, které bylo potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 17.5.2016, sp.zn. OUSR/MMB/0102894/2016, č.j. MMB/0197217/2016). Ani tato námitka tedy nebyla shledána důvodnou.

V. Závěr

35. Zdejší soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by způsobovala nepřezkoumatelnost či měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

VI. Náklady řízení

36. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému nenáleží; to náleží žalovanému. Tomu však žádné náklady

vynaložené nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu nebyla náhrada nákladů řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28.2.2019

David Raus v.r.
předseda senátu